

Pascal- Vanliga frågor och svar

Innehåll

Allmänt om Pascal och dos	1
Inloggning	2
Support och utbildning.....	2
Inställningar i Pascal	3
Ordination	3
Bevakningsfunktionen	4
Ordinationshandling/Läkemedelslista Dos och Dosrecept/Förteckning recept. 4	
Leveransadress, status för expediering, avsluta dosexpeditering	5
"Registrera patienten till vårdenheten"	5
"Lägga upp" ny dospatient	5
Beställningar.....	6
Nödrutin när Pascal har driftstörning	6
Läkemedelsförteckningen	6

Allmänt om Pascal och dos

Pascal är ett verktyg för förskrivning till patienter med dosdispenserade läkemedel, dospatienter. Pascal är inte en journalhandling utan är att jämföras med en "recepthög". Därmed gäller de regler som gäller för recept i Pascal. Recept är normalt giltiga 1 år, sedan blir de ogiltiga. Pascal kan bara visa begränsad historik, som max 26 månader.

Skickar man e-recept till dospatienter visas de i Pascal som stående helförpackningar och ibland som VB (vid behov). Ordinationer som har sitt ursprung i ett **e-recept är markerade med en symbol, ett "snabel"-e**. När man registrerar en ny patient i Pascal kommer alla patientens e-recept (upp till ett år gamla) att visas i Pascal.

I Dalarna använder vi Pascal som "original" till dospatienter. I öppenvård behöver ej TakeCares läkemedelslista uppdateras vid ordinationsändringar, däremot skall alla ändringar utföras i Pascal. Man måste även journalföra sina läkemedeländringar. Detta medför att man vid inskrivning i slutenvård måste uppdatera TakeCares läkemedelslista mot den aktuella i Pascal och vid utskrivning göra ordinationsändringar i Pascal (se rutindokument i TakeCare samt Riktlinjer för dosdispenserade läkemedel).

Inera (ett företag inom SKL) förvaltar och utvecklar Pascal.

Inloggning

Pascal nås via www.eordinationpascal.se (Internet, på denna sida kan man välja SITHS) alternativt www.eordinationpascal.sjunet.org (sjunet, SITHS-inloggning). Länk till Pascal finns även i TakeCare under Externa system och tjänster. Via dessa länkar når man Pascals startsida, på denna ser man sina bevakningar. SITHS-kort krävs.

Legitimerad personal inom hälso- och sjukvården har åtkomst till recepten/läkemedelslistan i Pascal. Icke-legitimerad personal, exempelvis medicinska sekreterare, har endast tillgång till personuppgifter i Pascal. Detta enligt lagen om receptregister.

I TakeCare måste man i Patientuppgifter, i fliken Diverse skriva Ja under rubriken Dosdispenserade läkemedel för att få en länk till Pascal. Länken ligger längst ner i läkemedelsjournalen som en liten kapsel som det står Pascal på. Klicka på rutan för att komma direkt till patientens receptlista.

Som förskrivare arbetar man ibland på olika kliniker och arbetsplatser. För att kostnaden för receptläkemedel ska hamna på rätt klinik, måste man ha ett medarbetaruppdrag för varje klinik/arbetsplats i Pascal. Detta beställes via IT-portalen av den på arbetsplatsen som har behörighet att göra det. Kom även ihåg att "avbeställa" när förskrivare slutar.

Support och utbildning

Vid frågor som rör dosapoteket, exempelvis leveranser, kontaktas **Apotekstjänst AB**.

- Tel: 010-221 69 70
- Tel förskrivare: 08-766 7937
- Information finns även på deras hemsida www.apotekstjanst.se

Vid applikationsfrågor rörande Pascal, hur man gör, och utbildning kontakta **Läkemedelsavdelningen**.

- Tel: (023-4)909 76
- Maila lakemedel.dalarna@ltdalarna.se

Vid tekniska problem gällande Pascal (inloggning, SITHS-kort, behörighet) kontaktas

- **IT-supporten** tel: 44 000

Vanliga problem:

- Ombeds bara fylla i leveransadress etc. på patient i Pascal – kommer ej förbi detta trots att man fyller i rutorna. Lösning - oftast något fel i HSA-katalogen, ring IT-supporten.
- Pascal säger att det inte är en dospatient trots att du vet att det är det. Lösning - oftast fel befattningskod jämfört med förskrivarkod (ex. ligger som AT på ett ställe men ST på ett annat). Ring IT-supporten.

Riktlinjer för dosdispenserade läkemedel i Dalarna, se länk.

https://www.regiondalarna.se/contentassets/5589ab75b35e4db989fc1e9aa0a5caccd/riktlinjer_dosexpedierade_lakemedel.pdf

I Pascal finns en handbok. Inera har även informationsfilmer där man visar Pascal samt en snabbstartsguide, se länkar:

- <https://www.inera.se/tjanster/pascal/pascal/#5414079d-1849-4cd8-b2d1-26b4edf44af3>
- <http://www.inera.se/globalassets/tjanster/pascal/utbildning/snabbstartsguide-pascal-0.2.pdf>

Inställningar i Pascal

Det går att göra vissa personliga inställningar över hur mycket man vill se av informationen i Pascal och i vilken ordning läkemedlen radas upp. Detta gör man för **alla** patienter genom att klicka på Inställningar ("kugghjulet" uppe till höger) på förstasidan. Här kan man t ex ange att läkemedel ska radas upp i ATC ordning eller efter **ordinationstyp**. Väljer man ordinationstyp kommer dispenserade läkemedel först, sedan stående original och sist vid behovs läkemedel. Man kan även ställa in vilka kolumner man vill se i receptlistan. Inställningar för bevakning görs också här ifrån, se Bevakningsfunktionen.

Samma inställningar går att göra för en enskild patient. Sök upp patienten och klicka på "visningsalternativ" ovanför receptlistan i mitten för att göra önskade val. Valen gäller då bara den patienten.

Ordination

När man förskriver i Pascal skapas recepten och blir direkt synliga för alla inom vården och för apoteksaktörer. Originalförpackningar (ej dispenserade i påsar) som förskrivs i Pascal under kvällar och helger kan patienten direkt hämta ut på apotek.

I ordinationsvyn kommer man direkt till fliken dospåse, här förskriver man dispenserbara läkemedel. För att förskriva hela förpackningar, klicka på den fliken.

För läkemedel som dispenserar i påsar finns stopptider och startdatum i Pascal. Vill man förskriva dispenserade läkemedel **akut**, klickar man i rutan "akut". I de fall man bara lägger till ett läkemedel eller dosökar, kommer dosapoteket från och med 10 september 2018 att göra tilläggs påsar, alltså dispensera påsar med bara det akutförskrivna läkemedlet i, övriga läkemedel tar patienten ur redan befintliga påsar. Sänker man en dos, eller sätter ut något akut och begär ny leverans så dispas helt nya dospåsar som vanligt. Förskriver man dispenserade läkemedel akut en vardag innan kl 13, så levereras nya dospåsar eller tilläggs påsar vardagen därefter till patientens normala leveransadress och på dag tre kan läkemedlet börja tas/påsarna börjar gälla.

När man **ändrar ett recept , ändra då allt samtidigt**. Har du ändrat något, sparar, och sedan vill ändra samma recept igen innan dosapoteket godkänt, kommer dina "gamla" ändringar att makuleras.

Licensläkemedel eller extempore: Välj ny ordination och klicka i "sök även bland icke godkända läkemedel". Många licensläkemedel går att söka upp via deras namn. Hittar man inte det kan man söka på lice (licensläkemedel) eller exte (extempore) i Pascal. Förskrivaren får då själv fylla i namnet/beskrivningen.

För att **sätta ut/ förnya** flera läkemedel, bocka i rutan framför de läkemedel man vill ändra och tryck sedan på "förnya" eller "sätt ut" högre upp på sidan. För att sätta ut/förnya ett enskilt läkemedel, tryck på de tre strecken till höger om läkemedelsnamnet och välj sedan sätt ut eller förnya i listen som rullas ner.

Nya funktioner i Pascal 2.0 är knappen "ändra till dospåse" vilket kan vara av värde.

I Pascal finns slutexpedierade recept kvar som **gråstreckade rader** under "Aktuella" i tre månader, sen hamnar de under "Historiska". Utgångna ordinationer som expedierats de senaste tre månaderna finns som gråstreckade bland historiska i 26 månader och kan enkelt sättas in igen.

Slutexpedierade recept kan sättas ut, och syns då inte på utskrivna receptlistor.

Bevakningsfunktionen

Dosapoteket skickar påminnelse tillsammans med leverans av dospåsar 2 månader innan receptets giltighet upphör, samt ett meddelande med sista kompletta leverans att ett visst läkemedel inte är förnyat och inte kommer att finnas med i påsen vid nästa leverans. Har man då inte förnyat ordinationen bör man titta på stopptiden för ordinationsändringar och eventuellt beställa akut omdispensering hos leverantör.

Nytt i Pascal 2.0 februari 2017 är bevakningsfunktionen. Man har här möjlighet att bevaka patienter och/eller hela leveransadresser. Bevakningslistan är personlig och syns när du loggar in via startsidan (ex via Externa system och tjänster). I bevakningslistan på förstasidan syns alla patienter du bevakar som har ett recept som håller eller har gått ut under Bevakade recept. Under Bevakade händelser syns alla ändringar som gjorts på recepten senaste tiden, på alla patienter i din bevakningslista. I början kommer bevakningslistan att vara populerad, för läkare med alla patienter man förskrivit på de sista 13 månaderna, för sköterskor med alla patienter man öppnat de senaste 13 månaderna samt deras leveransadresser. För att ändra inställningar för bevakning eller för att ta bort/lägga till patienter till sin bevakningslista, gå till Inställningar, fliken Bevakning. Som default frågar Pascal om du vill bevaka patienter som du öppnar, som inte redan finns i din bevakningslista. Denna inställning går också att ändra.

Ordinationshandling/Läkemedelslista Dos och Dosrecept/Förteckning recept

Sedan 1 januari 2017 är "dosreceptet" ej längre en giltig recepthandling, och kan därmed inte användas för att faxa ordinationsändringar till dosapoteket. Dock finns det kvar i Pascal för utskrift samt skickas med till patienten med dospåsarna. E-hälsomyndigheten har i maj 2017 tagit bort uppgifter på "dosreceptet" som ej är giltiga längre (bland annat namnet dosrecept och ersatt det med Förteckning recept samt tagit bort rutor för signering).

Ordinationshandling/Läkemedelslista dos får nytt utseende i Pascal 2.0, med bland annat antal uttag kvar för recept på hela förpackningar samt stopptider.

Observera att Ordinationshandling och "dosrecept"/Förteckning recept innehåller olika uppgifter, med bland annat olika insättningsdatum.

Leveransadress, status för expediering, avsluta dosexpediering

Om patienten flyttar och man vill byta leveransadress (dosmottagare) alternativt göra en tillfällig adressändring, kan man skicka meddelande till Apotekstjänst via Pascal med de nya uppgifterna. Se till att alla nödvändiga uppgifter finns med (se faxblanketter). Man kan även **faxa** den nya leveransadressen till Apotekstjänst. Blankett finns på följande länk: <http://www.apotekstjanst.se/sjukvard/blanketter>

Under vårdtagarinformation (klicka på patientens namn) alternativt fliken Patientinformation kan **status för expediering** ändras. Om status är vilande och man väljer att ändra till aktiv så kommer automatiskt en fråga om akuta doser ska beställas.

Om man vill **avsluta dosexpediering** hos en patient som vill återgå till recept, klickar man på "Avsluta dosexpediering" under patientuppgifterna i Pascal. Man får då två val, antingen "Avregistrera avliden patient" eller "Avregistrera dospatient". Avregistrera avliden patient kan vilken personalkategori som helst göra och bör göras så fort patienten avlider, för att produktionen av dospåsar ska stoppas. Om en patient inte ska vara dospatient längre, så kan man avregistrera dospatienten. Avregistrera dospatient kan bara läkare göra, då detta innebär att alla befintliga recept och dosunderlag tas bort. Man kan då man avregistrerar patienten i Pascal välja att få en utskrift av alla recept i Pascal, vilket kan vara bra då alla recept sedan försvinner. Man kan direkt efter att man avregistrerat patienten skicka nya e-recept via TakeCare.

"Registrera patienten till vårdenheten"

Varför kommer "registrera på vårdenhet upp" Vad innebär det? Det måste man göra första gången patienten tas upp på en vårdenhet. Det medför inget ansvar eller kostnadsansvar eller liknande. Inera svarade så här: "Detta är en förenklad TGP (Tillgänglig patient) som är till för att begränsa patienturvalet. Användarna knyter här sina patienter till sin vårdenhet för att visa på att de har behov av att se information om respektive patient. När patienten väl är knuten till en vårdenhet så finns patienten tillgänglig för alla som har uppdrag på samma vårdenhet och de har då möjlighet att komma åt patientens uppgifter (under förutsättning att en vårdrelation föreligger). Detta ger en möjlighet att se vem som har knutit patienten till vårdenheten framförallt i de fall som detta har gjorts felaktigt. Informationen loggas och det går att spåra information om den användaren som registrerade tillgängligheten. Datainspektionen har krav på att patienturvalet ska vara begränsat och TGP är ett resultat för att möta detta krav."

"Lägga upp" ny dospatient

All personal, även icke-legitimerad, kan förbereda dospatient och registrera uppgifter, läkare med personlig förskrivarkod slutför registreringen.

TIPS! Överlag brukar det svåraste vara att hitta rätt leveransadress och ordinationsansvarig enhet. Tips är att söka med så få bokstäver som möjligt. Söker du t.ex en vårdcentral i Falun, skriv VC i "Namn" och Falun i "ort". Ett annat alternativ är att **bara skriva ett procenttecken %** i "Namn" och Falun i "Ort", så får man upp alla träffar i Falun. **Om du ändå har svårt att hitta rätt enhet, kontrollera att det står Apotekstjänst AB, under Förvalt apotek under Inställningar på förstasidan.**

Beställningar

Leveransdatum är samma som datum för nästa ordinarie leverans. Vissa enheter har leverans varje vecka av hela förpackningar. Stopptiden för beställning av hela förpackningar som ska levereras med ordinarie leverans är ett dygn innan stopptiden för dosdispenserade läkemedel. Vill man ha leverans tidigare så väljer man akutleverans.

Det går att lägga in beställningar i framtiden, t ex för leverans om tre månader. Dosapoteket hanterar inget förrän det är dags, så fram till sista stopptid innan leverans går det att avbeställa.

Alla legitimerade yrkeskategorier kan göra beställningar av hela förpackningar.

På förstasidan i Pascal under fliken beställningar syns beställningar som du själv gjort. Väl inne på en patient, fliken Beställning syns alla beställningar gjorda på den patienten, oavsett vem som beställt.

Nödrutin när Pascal har driftstörning

Eftersom dosreceptet ej längre är en giltig recepthandling, kan man inte faxa denna till Apotekstjänst för ordinationsändringar. Om Pascal har driftstörning, rekommenderas i första hand att vänta tills denna är över. Behöver patienten läkemedel akut rekommenderas att skicka ett e-recept (om denna tjänst fungerar) alt skriva på receptblankett för uthämtning på lokalt apotek.

Läkemedelsförteckningen

Sedan november 2015 kommer man åt Läkemedelsförteckningen via Pascal. I Läkemedelsförteckningen syns alla läkemedel på recept som en patient hämtat ut på apotek de senaste 15 månaderna. Via Pascal kan leg läkare samt leg sjuksköterska titta på alla patienters läkemedelsförteckningar (ej bara dospatienters). Via startsidan skrivs patientens personnummer in. Pascal frågar då om du vill förbereda som dospatient eller klicka för samtycke för att se uthämtade läkemedel. Väljer man uthämtade läkemedel får man ange vilket samtycke man fått från patienten. Samtycke krävs, förutom vid nödåtkomst och samtycket ska dokumenteras i journalen. Läkare har flera samtycken att välja mellan medan sköterskor bara har nödåtkomst.